

Mill. og mod Haandpant 9 Mill. Altsaa omtrent $\frac{2}{3}$ af hele den Kapital, der staa i Sparekasserne, er udlaant i Ejendomme, til Driftsaaen og til Kommuner. De komme altsaa for en Del Landbruget til gode. Kun godt 100 Millioner af Sparemidler staa i de Afdelinger, der ere i Bankernes Hænder. Ville vi saa undersøge de Vilkaar, hvorunder Sparekasserne virke, ser man af de forskellige Ministres Skrivelser til Sparekasserne, at de komme under en meget streng Kontrol for at faa Stempelbegunstigelserne. Der er en Skrivelse af 20. Maj 1869 til en Sparekasse paa Fyn om, at naar Pengesættes i Værdipapirer, maa det ikke være udenlandske Værdipapirer, men kun indenlandske Effekter. En Skrivelse af 23. Juni 1869 angaar Kautionsbeviser. Der er der ansøgt om Stempelbegunstigelse, men den kunde ikke faas, skønt disse Beviser benyttes meget af Landboerne, der maa altsaa kræves $\frac{1}{6}$ pCt. af disse Kautionsbeviser, skønt Stempel paa Veksler, der bruges i Bankerne, er langt lavere. Efter Loven af 28. Maj 1880 have vi en Skrivelse af 12. Februar 1881 om, at de kunne godt beholde Stempelbegunstigelse, men saa skulle de laane i sikre Prioriteter i Huse og Gaarde som hidtil og anbringe Pengene i Værdipapirer. Det er ogsaa rigtigt, for naar disse Sparekasser ere stillede under Kontrol, skal det være saaledes, at Sparerne blive garanterede.

Hvad jeg vil hævde, er, at man skal være varsom med at begunstige Bankerne og give dem Sparekassetilkaar, saaledes at de kunne konkurrere med Sparekasserne, skønt de ikke have den mindste Kontrol. Hvis det gik saadan, som den ærede Ordfører antydede, at vi fik en midlertidig Lov om Stempelbegunstigelse, gældende indtil 1910, vilde der være megen Fare derved. Først den, at saa blev Konkurrencen saa meget stærkere for Sparekasserne indtil det Tidspunkt, og maaske være de fleste Sparekasser i Landet dødsdømte, inden vi kom til at give en Lov, hvorved vi udelukke Bankerne. Der kan blive et Jageri med at faa oprettet Banker, mens man har disse Begunstigelser. Man ser mange Smaabanker opstaa rundt omkring med Aktiekapitaler fra 50 til 100,000 Kr. og lidt der over. Det er altsaa ikke Banker, som man kan sige ere i Stand til at arbejde, men de tjene Penge alligevel. Paa Pladser, hvor der er stor Handelsomsætning, ere Bankerne naturligvis paa deres Plads, men der har det vist sig, at de uden Stempelbegunstigelse kunne klare sig.

Vi have flere Banker, der ikke have det, men som dog klare sig udmærket, vi have f. Eks. Handelsbanken, den har ikke Stempelbegunstigelse for Bankbøger, og den har dog i 1902 kunnet give $\frac{1}{4}$ pCt. mere i Overskud end Landmandsbanken. Man har Banken i Slagelse og flere andre, der klare sig udmærket uden Stempelbegunstigelse, saa alle de Banker, der ere berettigede, kunne klare sig uden det. Det vilde være uheldigt at give Stødet til Oprettelsen af en hel Mængde Smaabanker, blot til at tjene Penge til Aktionærerne. Vi skulle huske paa, at en stor Mængde af Landets Penge staa i Sparekasser, og kommer der saa en Krise, og Pengene blive dyre, hvad vil der saa ske? Ja, saa ville Bankerne øjeblikkelig forandre Renterne opad, og saa ville Pengene strømme ind til Bankerne og Sparekasserne blive nødte til at drage Penge ind fra Prioriteterne, og hvad det vil sige under en Pengekrise, vil enhver kunne forstaa. Det bliver vanskelige Forhold, enten det saa er Prioriteter eller Driftskapitaler, der skulle inddrages.

Jeg vil derfor meget anbefale, at man gaar en Vej, som er modsat den, Ordføreren antydede, saa at man fik Sparekasserne stillede saadan, at de fik en Maksimumsrente at rette sig efter, hvorved de, der ikke vilde gaa ind under den, ikke fik Stempelbegunstigelse. Der var et Forslag fremme for nogle Aar siden fra det ærede Medlem for Køge, den nuværende højtærede Justitsminister (Alberti), som egentlig gik i den Retning. Gaa vi ikke i den Retning, kunne Sparekasserne ikke i Længden bestaa, de tvinges mere og mere over i Retning af Smaabankerne, og det anser jeg for det sørgeligste, der kan ske, efterdi Sparekasserne have udbredt sig i saa stort et Omfang, som jeg paaviste før. Jeg vil lægge Tingets ærede Medlemmer paa Sinde at være varsomme med at give en Lov om Stempelbegunstigelse, hvorved Bankerne i endnu større Udstrækning end hidtil faa Begunstigelser. De tidligere Indenrigsministre have efter Sparekasselovens § 11, tværtimod dennes Ord og Aand, givet flere og flere Banker Stempelbegunstigelse, og for at rette paa denne uheldige Administration er det, man vil gaa den endnu mere uheldige Vej at sige: Lad dem alle faa det. Men det er for lang Tid, indtil denne Begunstigelse udløber, at faa alt dette usunde og alle disse Spekulationer ind, og derved vilde vi ogsaa faa Spekulationen ind med Hensyn til Oprettelsen af Banker, som der vil drage